

b) Jeranu vest ni pripustila molčati na „Odperto pohvalno pismice g. pisatelju potopisov po Slovenskim in Laškim“ (Novic. str. 347), češ, radi bi bili vidili — iz verniga in navniga ozira — od taciga popotnika (M. Verne) po takih deželah več čutila in spoštovanja za keršanstvo, manj za ajdovstvo (str. 184). — Ta „prijazni“ napad pa Novice slavnimu vredništvu Danice imenujejo bombo, češ, če bi nam treba bilo iz omenjeniga verniga in navniga ozira še kedaj v šolo hoditi, naj nam za zlo ne vzame, ako k nji ne pridemo, še manj pa slavni g. pisatelj potopisov . . gremo svojo pot, katero že delj časa hodimo, kakor Danica, in reči smemo, vseskozi kristiansko in pošteno itd. (str. 372). — Nato vredništvo Zg. Danice odgovori dokaj rezno ter naposled pravi: „De ste stareji mem nas: poštenje! — iz serca Vam Matuzalemovo starost pervošimo; to pa Vam vender v ti reči druge pravice ne da, kakor če Vas bomo tudi vprihodnjič, kakor dozdej — vikali. Kar pa „v šolo k nam“ tiče, bi bilo modro storili, ako bi bili molčali; — to naj bo rečeno, de v osebnosti ne zajdemo, in ko smo že inimici causae, de amici personae ostanemo (str. 192).“ — Po vsem tem Novice v poslednji besedi Danici (str. 380) oponašajo, da se mlado (1) vredništvo kakor stara (?) babica lovi za zadnjo besedo in da ne besedice več ne govorijo o ti pravdi, ktere tihi začetek je že bila ozdravljena zamaknjena in posekana smreka! —

„Danica bo izhajala v tem duhu, kakor dozdej; ako pa imajo morebiti častiti bravci kake posebne želje, jih prosimo razodeti, se bo jim vstreglo, kolikor bo le moč“ — pravi v povabilu na naročilo za prihodnje leto vredništvo in založništvo. —

8. *Stezica v nebesa*. Bukvice pridnim otrokam namesto podobic. Na svitlo dala L. Jeran in A. Zamejc. V Ljubljani 1852. — II. Stezica v nebeško domačijo z lepo podobo sv. Alojzija. 1853. — III. 1883.

9. *Keršanski junak ali molitvene bukvice za slovenske vojake in sploh za katoliške mladenče*. Spisal L. Jeran. V Ljubljani 1852. 12. 216. — II. 1886.

Poročilo o pošiljatvah za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ „Pedagogiškega društva“ v Krškem.

(Dalje.)

Dela iz Dunajske šolske delarne: Učitelj J. Bezlaj je razstavil 6 listnatih ornamentov (modelov) od malca (gipsa), model rimskega groba iz Neviodunuma in 20 lesenih izdelkov, namreč: Cvetično podporo, razpenjalo za metulje, podstavo za cvetice, podstavek, kimalo, predstavljače labilno ravnostežje, grebljico, zloženi okvir, 9 raznih lesenih vezi kot modele tesarskih del, stojalo za slike, kolo na vretenu, vodomet, modél sesaljke, ostréšje (cimper). Učitelj A. Žumer je razstavil svoje izdelke iz kurza v šolski delarni na Dunaji in sicer A) iz kartonaže:

a) Ploskve (obnovljene in prevlečene):

1. kvadrat, 2. trikot, 3. šesterokot, 4. krog, 5. šolska mapa.

b) Geometr. telesa:

1. kocka (modél), 2. škatljico za minerale (vporaba), 3. posoda za tinto (vporaba), 4. prisma (modél), 5. priprava za vzgojevanje gosonic (vporaba), 6. škatlja za mineralog. zbirko (vporaba), 7. škatlja za peresa in svinčnike (vporaba), 8. priprava za razkazovanje lomljenja žarkov (vporaba), 9. škatlja za zbirko metuljev (vporaba), 10. piramida

(modél), 11. priprava za razkazovanje električne moči (vporaba), 12. shramba za pisalno orodje (vporaba), 13. panorama (vporaba), 14. cilinder (modél), 15. kamera obskura (vporaba).

B) Iz lesnega dela isto, kar je razstavil g. J. Bezljaj.

Iz Lvovske šolske delarne je poslal učitelj A. Levak sledeče otroške lesene izdelke: kačko, peresnik, držalo za pisalni kamenček, cvetično podporo, zob od gabelj, tablico za ključe, nožni roč, kljuko za perilo, roč za dleto, papirni rezalnik, nasadilo za kladivo, kvadratno ravnilo, obešalo, podstavek za cvetične posode, metrično ravnilo, leseni pokrov, rezalno desko, stojalo za cvetice.

Sledeče starinske najdbe iz Nevidunuma razstavil je J. Pečnik iz Krškega:

Razne posode (urne), razno rimsko opeko, glinaste cevi od rimskih toplíc in vodovoda, grobne opeke, kose rimskega zidu z okrasjem, več glinastih svetilk itd. G.

Ocena.

„Metodika prostoročnega črtanja za občé pučke in gradjanske škole“ se imenuje 198 strani obširna knjiga, ki jo je izdal „Hrv. pedag. književni zbor“ ter spisal Gjuro Kuten „učitelj višje djevojačke učione u Zagrebu“.

V tej knjigi so opisane jako zanimivo in obširno razne risarske metode in zgodovina risarskega pouka, potem črtanje po naravi in modelih ter risanje vzorcev za ročna dela na dekliških šolah.

Knjigo krasi tudi 26 slik, in mi jo toplo priporočamo vsem slov. učiteljem v koristno porabo, kajti v slovenskem jeziku še nimamo tako obširne metodike za risanje. B.

Slavni odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani je blagovilil „učilski razstavi“ Pedagogičskega društva na Krškem doposlali vse do zdaj izdane muzikalije, za kar smo mu jako hvaležni. Naša učilska razstava se je s tem zdatno pomnožila. Tù naj navedem po vrsti vse skladbe: a) Zvezek I. (obsegajoč: 1. Nedved „Mili kraj“, moški zbor; 2. Ipavic „Daniel“, za samospjev in brenčeci zbor; 3. Foerster „V tihi noči“, čveterospjev in Gerbic „Mojemu rodu“, moški zbor); b) Zvezek II. (obsegajoč 1. Foerster „Slava Slovincem“, moški zbor; 2. Nedved „Moja rožica“, čveterospjev; 3. Stoeckl „Opomin k petju“, moški zbor in Foerster „Svet“, moški zbor); c) Zvezek III. (obsega samo: Stoeckl „V spomin Antonu Janežiču“, o slovesnem razkritju spominka v Lešah, dné 13. avgusta 1876 l. — za moški zbor z osmo- in samospevom za bariton); d) Zvezek IV. (obsezajoč: 1. J. Skraup „Kje dom je moj“, moški zbor. 2. Jos. Fabian „Prošnja“, čveterospjev. 3. Em. Vašak „Dom moj“, moški zbor. 4. Kam. Mašek „Pri zibelci“, čveterospjev. 5. A. Foerster „Milica“, čveterospjev. 6. A. Haertl „Večerna“, čveterospjev. 7. A. Nedved „Pozdrav“, peterospjev. 8. Dr. B. Ipavic „Vojaska“, moški zbor. 9. Dr. B. Ipavic „Brezi jadra“, moški zbor. 10. J. Fleischman „Pod oknom“, čveterospjev in 11. dr. B. Ipavic „Domovini“, dvospjev in moški zbor.) e) Zvezek V. (obseza: 1. Dr. B. Ipavic „Napitnica“, moški zbor; 2. Dr. B. Ipavic „Lepa Anka“, čveterospjev; 3. F. Stegnar „Oblakom“, za bariton in zbor; 4. A. Foerster „Slavček“, moški zbor s čveterospevom; 5. A. Nedved „Prošnja“, moški zbor; 6. D. Fajgelj „Grajska héli“, moški zbor s čveterospevom; 7. A. Nedved „Vodniku“, moški zbor s čveterospevom; 8. D. Fajgelj „Slovenec“, moški zbor s čveterospevom in 9. Gregor Rihar „Zalosten glas zvonov“, čveterospjev; f) Zvezek VI. (obseza pesmi za sopran, alt, tenor in bas: 1. „Roža“, 2. „Na hribih“, 3. „Tak si lepa“, 4. „Želja“, 5. „Zakaj me več ne ljubiš?“, 6. „Ob polnoči“, 7. „Národna“, 8. „Na tujem“, 9. „Čuj! ostrá borja“, 10. „Vse mine“ in 11. „Občutki“ — vse